

Ca-Nostra

ÉPOCA SEGONA
AÑY I : NÚM. 7

REVISTA D'INCA MENSUAL
NOVEMBRE 1919

Redacció y Administració
Murta, 5. - Inca.

Còpies que passen per coincidències

La Conferència Internacional del treball per l'abril d'enguany sentà uns principis que la força de les circumstàncies, després de la gran guerra, han obligat a admetre a moltes nacions com a principis fonamentals, com a norma i orientació en les reformes socials. Mr. Barotte, Vicari general de Saint-Dié, ha publicat un article en que fa veure que aquestes orientacions que se presenten com una novetat socialista estàn fundades damunt la Carta Magna que escrigué pels obrers, fa la friolera de trenta anys, Lleó XIII, en la seva famosa Encíclica titulada *Revum novarum*. Si els de dalt haguessen acatades les ensenyances del Papa, i els de baix les haguessen agraïdes, com se mereixia, se haurien estolviades moltes vagues i bregues socials.

Vegin com l'esmentada Conferència Internacional copia, sense dir ho, els principis del treball que Lleó XIII promulgà en la seva clarividència i per amor a la dignitat humana.

Diu la Conferència: «Ni de dret ni de fet el treball humà no ha de ser equiparat a una mercaderia o a un article de comerç».

Deia la ENCÍCLICA: «Els rics i els patrons

no han de tractar l'obrer com un esclau; és de justícia que respectin en ell la dignitat del homo, ennoblida ademés per la de cristià. Aquesta dignitat humana que'l mateix Deu tracta «ab gran respecte» ningú pot violar la impunement».

Concepcio de Murillo

Diu la Conferència: «El dret d'associació i de coalició és garantit als empleats i als treballadors per tots els fins no contraris a les lleis».

La ENCÍCLICA: «El dret a la existència de les Societats particulars és otorgada per la mateixa naturalesa; i la Societat civil ha sigut instituida per protegir el dret natural, no per destruir-lo».

La Conferència: «Cap nin serà admés al treball en la industria o el comerç abans de 14 anys, com salvaguarda del desplaçament de ses forces i de la seva instrucció.

Entre 14 y 18 anys, els atlots i atlotas no seràn ocupats sinó en treballs compatibles amb la seva força física i, a condició de continuar assegurada llur instrucció professional o general.»

La ENCÍCLICA: «Lo que pot realisar un homo fet i en la força de la edat, no serà just exigir-ho a una dòna o un nin. L'infancia, sobre tot, no deu entrar en la fàbrica

fins que l'edat haurà desplegat de manera suficient les forces físiques».

La Conferència: «Tot treballador té dret a un salari que li asseguri un nivell de vida convenient en relació amb la civilització del seu temps i país. Salari igual, sens distinció de sexe, per un treball igual en quantitat i qualitat».

La Encíclica: «Entre'ls principals devers dels patrons, ha de posar-se en primer terme el de donar a cadascú el salari convenient... El salari ha de ser suficient per la subsistència del obrer sobri i honrat.»

La Conferència: «Per tots els treballadors, descans setmanal, comprnent el diumenge: en cas d'impossibilitat, repòs equivalent.»

La Encíclica: «El dret al repòs de cada dia i el descans dominical han de ser la condició expressa o tàcita de tot contracte entre patrons y obrers.»

Finalment, la Conferència diu: «Limitació d'hores de treball en la indústria a base de vuit hores per dia o quaranta vuit per setmana, a excepció d'aquells llocs a on les condicions climatòries l'estat rudimentari de la organització industrial o altres especials circumstàncies determinin una diferència notable en el rendiment del treball.»

I deia la Encíclica: «La duració de la jornada de treball no deu excedir la mida de les forces del treballador, i els intervals de repòs deuràn estar proporcionats a la naturalesa del treball i a la salut del obrer, i regulats segons els llocs i les circumstàncies.»

Ja hu veis, lectors, com els inimics de la Església copien, sense dir-ho, la Encíclica de Lleó XIII. Oh, si els amos i els manestrals estudiassen les lliçons del gran Pontífic, quantes qüestions se resoldrien sense onzades ni bregues, perquè se fundarien en la justícia i equitat! ¡Quants n'hi ha que les vagues i les qüestions socials les toquen de prop i no han lletgida mai tal Encíclica.

Lletgiu-la, idò. La vos recomanam!

MARIA IMMACULADA

Maria Immaculada és la Filia primogènita de l'Espòs de Sang: aquesta Sang la feu immaculada. És la filla del seu Fill. És el primer fruit de l'amor de Déu a la Naturalesa humana; per això la Sabiduria divina l'anomena la Primogènita entre totes les criatures. És la criatura més perfecta, més santa, més pura; és l'alegria del cel i de la terra, el consol del justs, l'esperança dels pecadors, i ha constituït i constituirà d'aquí en avant també la delícia espiritual de totes les generacions cristianes. Aquest llenguatge no l'entenen aquelles ànimes desgraciades que han perdut la fe i viuen en les tenebres, però pels fills de la llum, al oïd dels creients és una vibració d'immensa harmonia, equivalent a una música de la glòria que desterra la melancònia del cor.

Torras i Bages.

A MARIA PURÍSSIMA

Per la festa de 1919

En penyora d'homenatge.
Verge Santa Immaculada,
la capella hem reformada
de vostra gentil imatge.

Pujarem a adorar-vos
tot besant vostra figura:
del naufragi l'ànima sura
quan s'acosta prop de Vos.

Sant Lluís, Santa Teresa,
en que han guarnit vostre altar,
són patrons de la puresa
que volem sempre imitar.

La pietat i l'amor
per Vos rebrosten encare:
Siau nostra *Reina i Mare*
com en temps de l'antigor.

M. D.

El centenari de QUADRADO

Enguany s'ha celebrat el primer centenari del neixament de l'il·lustre patrici D Josep Mre Quadrado, escriptor i historiador de gran volada i apologista incansable de la Religió catòlica, que, essent nadiu de Menorca, és considerat una gloria mallorquina per haver passada sa laboriosa vida a Mallorca.

Amb tal motiu s'han celebrades misses funeràries per la seva ànima; l'Ajuntament de Ciutat li ha axecat un modest monument, i s'han fetes vetlades literàries en la seva honra, a on el capdalt de la nostra literatura s'han destexinat per fer son merescut elogi, comparant-lo an En Balines i an En Bosuet.

Nosaltres que som admiradors i devots de tota glòria mallorquina, ens adherim a l'homenatge que s'ha adresat al excels polígraf, publicant la poesia que li ha dedicada l'inspirat inquer i estimat col·laborador nostre, Mn. Caimari.

Himne

A la claríssima memoria de D. Josep M.ª Quadrado

Cantem, patricis, les glòries ínclites del nostro Geni, de força màxima, taumaturc de la Fe i de la Patria, desvel·ledor de l'esperit dels pobles.

Deixau que alloure ma fibra ingènua, tremoli vives estrofes lèsbiques, que fan sò d'al·leluia i d'hosanna, i de llorê i palmons, vernals i tendres.

Veis-lo dins clara supervivència, ple de equilibri, de seny i d'ímpetu, els ulls présags i oberts dins l'Història Mestre i poeta, apologista i místic.

Canta l'heròica gesta llibèrrima, la fe bullenta, les lluites, l'ànima de Mallorca que trempa i subllima l'alè de Ramón Lull i el Rei En Jaume.

I un dia planta *La Palma* esplèndida, que al vent engega llevor prolífica, i floreix un esclat de palmeres, fillada nadalenca entorn del Avi.

Per ell desd'ara la nostra essència és més nostrada i és més atlètica; i al concert de les rasses germanes duim de les Gràcies la cadència grega.

Oh! el concert màxim de l'alta Història! Germà de genis, i germà d'aguiles, provident, les fondàries alua, des la Roca paical, sonora i àuria...

I les neixenses, la trama efímera dels vells imperis i les catàstrofes, al conjur de sa màgica vara, se tornen llum i orde i harmonia.

Ah! l'harmonia que fan les èpoques, entorn de Cristo, dòcils o indòmites, per corona, i per goig, i per vida, o per maldició i ruina estèril.

Es l'harmonia de la victòria que Deu reporta, suprema i múltiple, dels electes que fiblen la farta de sanc de màrtir, Babilonia impura.

Es l'harmonia que exalsa l'Héroee... i és d'En Quadrado lo nort i g'òria.

Ah! patricis, deixau que ho celebri. No heu vist l'aplec d'ovelles a montanya?

Cornen els mossos amb banyes hòrrides els cans canissen, brunz la vall fèrrea... i el pastor va brandant la passetja, transfigurant a l'alba, dalt d'un cingle;

i els flocs d'ovelles, sonants i ràpides, seregeyetgen ègloges èpiques.

i el pastor al portell de la coma,
empeny i tria, i fibla, i afalaga...

Tal En Quadrado domina l'època.
La fiblonada, negre i cròtica,
que cruix ceptres i estella vells tronos,
i enfonsa institucion i dinasties.

I invest debades l'eterna Església,
amb bogeria vil i satànica,
i tirant en presó el vell Pontífic,
vol rompre l'Unidat de fe romana;

sacsa l'Europa, rugint malèfica,
i arriba a Espanya, tan plena d'ímpetu,
roncant l'himne del mal, roig d'incendi,
que p'els mateis electes perill fora...

Mesa ca-nostra s'aixeca l'Héroel
Vestint lloriga apocalíptica,
ès llibèrrim i fort i manetja
l'art i l'idea, vencedors de pobles.

Remou culpables inconciències,
confirma els dèbils, cridant com a bitre
els partits que's desangren estèrils,
a reconstituir la Patria forta...

Empeny les turbes, i'n treu les víctimes,
dona els catòlics llum i victòria,
i fulmina als tirans que governen,
Tertulià novell, l'apologfa...

Cantem, patricis, les glòries ínclites
del nostro Geni, de força màxima,
taumaturc de la Fe i de la Patria,
desvel'lador de l'ànima dels pobles.

Andreu Caimari, Pvre.

EDUCACIÓ

Una senyora que volia esser tenguda per
molt coneixedora de les idees del dia, di-
gué a un capellà anglès.

—Jo no enseny res als meus fills.

El capellà li contestá:

—Senyora, si vostè no ho fa, se'n cui-
darà prou el diable.

BIBLIOTECA CIRCULANT, DE CA-NOSTRA

La noticia de la fundació d'una Bibliote-
ca circulant i popular, va causar bona im-
pressió a nostro públic, i per ella hem rebut
felicitaciones i oferiments. No be va esser
uberta i ja comensaren les demandes de lli-
bres que ha seguit, particularment, entre el
jovent que vol nutrir-se en bones lectures.

De cada dia la Biblioteca augmenta en
nous volums, quins títols anirem publicant,
20 exemplars cada número, per no destinar
d'una vegada massa lloc en les columnes
de Ca-Nostra.

En tota llibertat pod venir a demanar lli-
bres de la Biblioteca tothom, sia qui sia, en
sexe i condició, puis sols exigirem la bes-
treta dels llibres a les persones de fora vila
o completament desconegudes. El donatiu
que se axigeix per la treteta dels llibres és tan
petit que no cal parlar-ne.

CATALEC DE SES OBRES (1)

- 20 J. Balmes — El Criterio
- 21 Chateaubriand — El Genio del Cris-
tianismo.
- 22 Jordi des Recó (Mn. Antoni M^{ria} Al-
cover) Contarelles.
- 23 E. Sienkiewicz — Quo Vadis...? (n)
- 24 C. Dickens — El hijo de la Parroquia.
(n)
- 25 W. Scott. — El Anticuario (2 toms)
(n)
- 26 Julio Verne — De la Tierra a la Luna
(n).
- 27 T. H. Simón. — El Arte de educar los
niños
- 28 Mallorca Editorial — Flors de Ma-
llorca.
- 29 Ivon — Libro de los Ejemplos.
- 30 Cervantes — D. Quijote de la Man-
cha. (n).
- 31 Dr. Monlau — El Cultivo de la Oliva.

(1) Les novel·les estan senyales amb (n).

- 32 Frates — Impresiones (n).
 33 A. Mestres — Cuentos Vivos. (Escrit en 4 llengües)
 34 V. Diez de Tejada — Los Elegidos (n).
 35 M. de Echari — Los Misericordiosos (n).
 36 J. Folch i Torres — El Alma en camino (n).
 38 M. Roger — Vida triomfante (n).
 39 E. Castelnuovo — La Marcha (n).
 40 M. Peñarandanda i Lima. — El Becero de Oro. (n)

Sàtira Sindical

Si natura negat, facit
 indignatlo versum,
Juvenal.

Si ès que'ls sindicalistes no hi tenen res que dir
 escriurem aquets versos, abans d'anà a dormir,
 sobre la dictadura dita del proletari,
 si ès que'ls sindicalistes no manen lo contrari.

No sé si realment ens manca un dictadò,
 però ès indiferent si és un obrer o no.
 ¿Que té més que fuselli la gent En Vázquez Mella
 o si és En Weiler o si ès En Salvatella
 o bé un sindicalista, si tant mateix morim?
 No fem diferències, no hem de mirar tan prim.
 El despotisme ès únic, i un sol nom té'l tirà,
 lo de manco ès si es blanc o color de safrà.

Si l'oprimít preten alçar-se l'opresor
 l'empeny un egoisme, no un mòvil superior.
 la violència crida una altra violència,
 i si dura el terror i segueix l'estridència
 veurem encara més a lloure les passions
 i les bregues dels homes com bregues de paons
 —el còs inflat de ràbia i el bec pravocatiu,
 mentre un rotlo d'infants s'hi deverteix i riu—

Bregues sens cap motiu real ni imaginari,
 sens més finalitat que batre l'adversari.

I ara, senyors, prou versos! que diu D Toni Pol,
 i ens anirem a geura si el Noi del sucre ho vol.

El sen Tofol de sa Ròta

Noviembre 19

Cronico d'Inca

MES DE NOVENBRE

Per descuit dexàrem de consignar en la Crònica anterior que'l novell sacerdot Mossèn Sebastià Garau i Planas, celebrà sa primera Missa dia 19 d'octubre.

El Fonc assistit per sos onclos Canonges M. I. Mn. Mateu i Mn. Nadal. Durant la celebració la Capella cantà motius litúrgics. Hi hagué besamans precedits per les autoritats i la familia del celebrant.

Donam l'enhorabona al novell sacerdot, fent-la extensiva a la seva familia per aquesta alegria tant grossa.

Dia 9—Es són celebrades les festes de Santa Maria la Mayor, en la solemnidad acostumada. El dissapte es feren els fogarons amb el mateix entusiasme dels altres anys. Es veu, que tots els mitins anticlericals que s'han fets no són estats capassos d'apagar un sol fogaró de les nostres venerandes tradicions.

Amb motiu de aquesta festivitat s'han fetes unes estampes bellíssimes de Sta. Maria la Major, de 47 en 35 centimetres, impreses damunt cartulina porcelana, i firades a l'establiment d'aquesta Revista. Se venen a una peseta.

Dia 13—El *Dijous Bó*, es veu amanaçat per pluges que pareix que pengen; això no impedeix que la gentada venguda no sia immensa. Pels carrers del centre de la població passa un riu de gent. Les taules de manjar de les fondes es veuen assaltades i no n'hi ha per quin vol. La gent buida prest per por del temps.

Dia 16—El Circol d'Obrers Catòlics celebra la diada patronal, en festa a l'esglèsia i una vetlada literaria. Els principals números los constituexen Mn. Andreu Caimari, que dona una conferència i recita algunes de les seves poesies; i la Escolania Seràfica que baix la direcció de Mn.

Bernat Salas, està encarregada de la música.

—Les sociadats socialistes escampen una fulles, protestant de que s'en vulguin dur d'Inca el Regiment per anar a Barcelona a defensar el capital dels patrons. Que bufes...! Jo que'm pensava que'l socialisme era antimilitarista, i ara veig que està gelós del nostre regiment.

—A Sant Francesc fan l'enritjolat nou. El Cronista va a veurer-lo i veu una cosa que no havia vista mai. Una partida de frares que feien feina com el primer jornalier; no sols els frares de servici, sinó que també, els choristes i estudiants a les hores de descans. Ja'n tenen la mitat fet, poguent-se veure l'efecte que fa, que és esplèndit i magnífic.

—Aquest mes s'ha calat foc a dues bandes. A una caseta de camp de l'amon Miquel Beltrán (Puig des Boté) i a una casa del carrer de son Net, des Sabetlí. La pronta intervenció del vecindari, que en aquests casos no mira inemics, lograren apagar aviat l'incendi.

—Hem vist aflots que el temps que estaven ubertes les escoles jugàven pel carrer a davant la policia municipal. Sr. Batle, vegi si els seus dependents compleixen les ordes que los va donar respecte als infants que no assisteixen a les escoles, poguent anarhi.

—Molts de dies se fan rifes a la casa de la vila, quins billets despatxen alguns pobres. Sobre la manera en que se efectuen les sorts hem sentides fortes murmurations. Nosaltres creïm honrat a tothom, però convendria que la Autoritat civil s'enteràs quins fonaments tenen aquestes murmurations, que ja fa vuit mesos s'en ocupà un altra periòdic.

EL CRONISTA

† ELS NOSTROS AMICS DIFUNTS

An el convent de Menorets del poble de Fuente Areas (Pontevedra) ha mort dia 25 Fra Abdòn Seurina Castell, fill de la familia Inquera «Son Net» i cosí germà de nostro Director.

Abans de anar-se'n al continent per seguir sa vocació religiosa era el jove més edificant del poble. Duia una vida austera i mai se perdonava res a ell mateix, essent afable i carinyós amb els altres. En la carta que ha escrita el seu superior, donant notícia de la seva mort, fa constar que sa vida i sa mort són estades exemplaríssimes.

Contava l'edat de 60 anys i 30 de religió; durant sa vida conventual sols una sola vegada vengué a Mallorca per veure sa Mare i familia.

Donam nostra afectuós condol a sos germans i germana i demés familia.

NO ES SAB EL PREU...

- Del valor de la primera comunió.
 - De la primera rialleta d'un infant.
 - De la dòna que no ha ballat mai.
 - D'un homo que resa el rosari.
 - Del consell oportú al pròxim.
 - D'una correcció d'un pare prudent.
 - De haver sabut callar.
 - D'haver sabut parlar amb enteresa cristiana.
 - D'haver protestat contra la calumnia.
 - D'haver sostengut i escampat el periòdic catòlic.
-

WILLIAM SHAKESPEARE

Hamlet : Romeo y Julieta

En un tom lujosament encuadernat, amb un apendiç de notes explicatives.

Preu: 4 pesetas.

LLIBRERIA

C. DE MURTA, 5.—INCA.

DERRERES OBRES REBUDES

Elements de Antologia—P. Mendave

» • » Lògica

» » Cosmologia

» » Psicologia

» » Teodicea

» » Ètica general

Novel·les de E. Salgari a 90 cts:

Invierno en el Polo Norte

La Soberana del Campo de Oro

Los Estranguladores

Los Solitarios del Océano

Los dos Rivales

El Estrecho de Torres

El Rey de los Cangrejos

Obres del «Foment de Pietat Catalana»:

«Historietes exemplars» escrites per En Josep Maria Folch i Torres i ilustrades per Junceda.

Les Glories de Maria per Sant Alfons Maria de Ligeri. Traducció de Mn. Llorenç Riber, Pvre. Mesfre en Gai Saber—2'75 enquadernat.

Ideal del Congregant de Maria.—Advertiment a una donzella que vol ser tota de Jesús—L'ideal de la Filla de Maria.—Advertiment a un Jovenet cristià. A 15 cèntims cada folletet

La Tragedia del Diputado Anfruns. Costumbres polítiques contemporànies per D. Cirici Ventelló

Gramática Hispano-Latina Teòrico-Práctica per D. Raimundo de Miguel—5 ptes.

TINTES | SAMA
| SESORELOS

A nostra llibreria n'hi ha de tot preu i tantany

Editorial Catalana

BIBLIOTECA LITERARIA

Virgili: Eneida (2 volums)

Dickens: La Cançó Nadalenca

Mark Twain: L'elefant blanc, robat

Andersen: Contes

Mark Twain: Les aventures de Tom Sawyer

Edgar A. Poe: Els assassinats del carrer Morgue.

Shakespeare: Coriolà

Gæthe: Herman i Dorotea

Carles Soldevila: L'abrandament.

George Eliot: Silas Marner

Erckmann Chatrian: L'amic Fritz

Molière: El burgués gentilhome.

A dues pesetes volum.

flors de Mallorca

Antologia de poetes Mallorquins, per llegir i recitar els alumnes de les nostres escoles. No manco interessant resulta per les persones majors qui vulguen fluir de la literatura mallorquina.

Se troba en les llibreries escolars a 90 cèntims exemplar. Depòsit: a l'Imprenta de Ca Nostra.

Equivalències

REDUCCIÓ de quilos a arroves i unses a 0'20.

REDUCCIÓ de quilos a lliures i milèsimes a 0'30.

Id. En Cartells per tenir davant la bàscula, a 1'50.

REDUCCIÓ de quilos a quintàns, arroves i lliures a 0'25.

Se venen a l'Imprenta de Ca-Nostra. Inca.

¿Teneis Sabañones, sedas o penellons?

Usad el

Granol GRAU

Remedio infalible contra dicha enfermedad.

Se vende en todas las farmacias

Deposito: **GRAU Farmacéutico**
Plaza Mayor n°s. 21 y 22—Inca y en
Palma Centro Farmacéutico.

IMPRESIONES SOBRE Na Margalida de Costitx

AMB UNES NOTES BIOGRÁFIQUES

Es un follet de 32 planes en octau, escrites amb veritable criteri pel Director de *Ca-Nostra*.

Un exemplar 25 centims, amb una hermosa fotografia de la Videnta, una 50 cèntims.

Diccionaris de les principals llengües

EN CASTELLÁ (Varies classes i edicions) = CATALÁ-CASTELLÁ i CASTELLÁ CATALÁ = ITALIÁ-ESPANYOL i ESPANYOL-ITALIÁ = INGLÉS-ESPANYOL i ESPANYOL-INGLÉS = ESPANYOL-ALEMAN i ALEMAN ESPANYOL. = FRANCÉS-ESPANYOL i ESPANYOL-FRANCÉS.

Estàn venals en la nostra Llibreria.

MIGUEL DE CERVANTES
D. QUIJOTE de la MANCHA

HARRIET BEECHER STOWE
LA CABAÑA DE TOM

Dos grossos volums de unes 450 i 800 planes respectivament, encuader-nats en pasta i profusament il·lustrats.

PREU: 4'50 pesetes.

En aquesta imprenta trobarán a la venta, pel p-reu de 1'75 ptes., l'obra

D'EN CIRICI VENTALLÓ:

La Tragedia del diputado Anfruns

Debiendo proveer la plaza de conserje de la sociedad CLUB CENTRAL de la ciudad de Inca, se anuncia por el presente estar de manifiesto las condiciones o bases para dicha plaza en el domicilio de la sociedad, y que los que quieran optar a ella deben solicitarlo antes del dia 10 del presente Diciembre.

En nostra Llibreria es trobarán els

TEXTOS ESCOLARS

de les Cases «Seix & Barral», «Calleja», «Paluzié», «Dalmau», «Porcel», «Mallorca Editorial», «Hernando», etc.

Tip. M. Durán, Murta 5.—INCA